

Bermon

I

dendum x tutē baptismi. qz in illa piscina nullus curabat nisi q ibat p se vel portabatur p alium in piscinā. ad innuendū q null' pōt saluari nisi vadat ad fontem baptismi. si adult' sit. vt iudeus agarenus. vel portaret ut pueri infantes. Joh. viii. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spūlco tē. Sz qd de infideli q vult omnino baptisari et hoc desiderat et affectat. sed nō pōt ire. quia forte occidit vel morit'. Idem de infirmo qui nō pōt ire quia vel claud' vel iacet in lecto. et nemo vult eū baptisare. Hicēdū q in tali casu talis sanatur a christo. sicut iste fuit sanatus a christo et baptisatur baptismō flaminis. id est. spūsancti. Et ideo christus. Ego sicut dabo fontem aque viue ḡtis. et qui vicerit dabo ei hec tē. Apocal. xxij. Et iste soli sine ablutione aque curat' ē et saluatus. Quidit ḡ cum alios curare noluit q̄ q̄ potest baptisari et nō facit nō est salu'. ad ostendēdū xvi tem cōtritionis. Si volum' loq̄ de illa piscina in q̄tū significat cōfessionē. in illo q̄s pōt saluari si ne confessioē sacramētali. si habet oportunitatez cōfitendi et nō vult. nō saluabif. Autoritas Pro uerb. xxvij. Qui abscondit scelera sua nō dirige tur. qui aut̄ confessus fuerit et dereliquerit ea misericordiā dei cōsequef. Sz si ē aliquis in tali ca- su q̄ nō pōtire ad cōfessionē. nec pōt ipm confes- sōrē vocare. quia occidit vel morit' subito. s̄ desi- derat et affectat animo cōfiteri. et habet cōtritio- nem de peccatis suis. talis sanat a christo supna- turaliter. et ex sola contritione. Et iuxta istā ma- teriam dicā vobis vñū miraculū. In quadā ciuitate erat quedā mulier peccatrix. que fecit mltos homies peccare et occidere. et semel ipa venit ad audiendū rarū et ista venit multū bñ ornata. ido ut videref ab omib' gentib'. et posuit se in loco ubi possit videri. Contigit q̄ pdicator tetigit de peccato luxurie. et quo erat magnū pctm. et ista habuit cōtritionē et incepit flere acriter cum ma- gno dolore intantū q̄ ipsa cecidit in terrā et mor- tua est. et gentes hoc vidētes dolebant. q̄ sine cōfessione deceſſisset. Et pdicator dixit. Bona ḡs orate deum p ea. Nā cōtritionē habuit. et imedi- ate fuit audita vox de celo. di. Frater nō oreſ de um p ista. sed oreſ eā ut oreſ p vob qm ipsa est in paradiſo. Videatis ergo q̄ ista nō venit ad pi- scinam cōfessionis. sed fides et cōtritio ſufficiunt. Unde Dauid. Sacrificiū deo spūs cōtribulat' cor cōtritū et humiliatiū deus nō despicies. ps. l. Sed illis qui habēt tps et spaciū penitēdi nō valet sola cōtritio ſine cōfessione sacramētali. Ideo modo yadatis ad piscinā cōfessionis et lauel vos ibi. Eſa. i. Lauamini mundi estote. Tertio vidē- dus est finis quare miraculū fuit factū. qz ad sa- nandum nō ſolū corpus ſed etiā animā. vt viue- ret ſine peccato. de hoc dicit thema. Ecce sanus factus es iā noli peccare ne deterius tibi aliiquid contingat. Et circa hoc dicunt gloſe ordinarie q̄

iste erat infirmus ppter peccatū. Et ideo dicunt medici q̄ infirmitas que venit p renouationē ē peior q̄ pncipalis infirmitas. Et ideo iesus xp̄s curauit iſtum. n̄ ſolum in corpe imo in anima Ju- xta dictū Jobis. quia totū hominē ſanum feci. Job. vii. Itē dicit. date magnificentia deo nro. dei pfecta ſunt opa. Heuſ. xxij. Ex quib' auto- ritatibus habet et eſt regula theologie. q̄ de' nō curabat vñq̄ corp' ſine curatione aie. Inquit ḡ vade iam noli peccare. Nā ſicut medicus deſerit infirmū recidiuantē. Ita christus recidiuantē in peccatis. Nā etiam medicus dat infirmo regimē et dietam. et ſic iesus christ' fecit. Et hoc ē quan- do post cōfessionē inuincit penitentia. Et ſi die- tam ſeruat peccator bene facit. ſinautē recidiuat et ſic eſt. quia ſi centū curant de infirmitate. decē nō curant de recidiuatiōe. vt videt de iuda quē christus ſanauit ſibi omnia peccata dimittēdo q̄n misit ſe in cura christi ſed poſtea recidiuauit. ido christus ipm deſeruit. quia triginta denarijs fu- it a medico diſtempat'. merito ergo dicit thema Ecce ſanus fact' es. noli peccare. id ē. recidiua- re. Ideo petrus. Si em refugietes coinqui- ones mudi in cognitionē dñi noſtri ſaluatoris ie- ſu christi. his rursus implicati ſupq̄ ſacta ſunt eis poſteriora deteriora priorib'. iij. Pet. ii. Itē h̄iere. Curauimus babylonem et non eſt curata derelinq̄mus ergo eam. Curauimus babylonez id eſt. pſonā cōfusam et peccatis. et nō eſt curata quia recidiuauit. Ideo derelinq̄mus eam. Ecce ſanus factus es tē. corporabiliter. Ideo noli pec- care. id ē. recidiuare. Itaq̄ bona gens omes in- firmi ſumus veniam' ergo ad piscinam ut mun- demur p penitentia. et ſanemur ab omib' infir- mitatibus et peccatis nr̄is et p psequēs veniam' ad gloriam.

Sabbato ante Remini- ſcere. Bermon p̄mus.

Faciam' hic tria tabernacula tē. Matth. xvij. Re- citatiue aut̄ in euangelio hodierno fm feriam. Ad declarationē iſtius xbi et materie predicande eſt sciendum q̄ in sa- cra scriptura. doctrine euangelice deuote audite et auscultate tabernacula vocantur. Nam ſi bñ in ſpiciantur utilitates tabernaculorum recte appro- priantur euangelicis doctrinis. Nam quando ſiunt ab aliquibus armigeris tentoria ſeu taberna- cula ſiunt triplici ratione. Et prima ratio eſt pro ardore ſolis et hoc cauſa refrigerandi. Secunda contra venti impetum pro ſecuritate. Tertia co- tra pluuiam protegendo. omnes has utilitates dant doctrine euangelice diligenter auscultate. et hoc ſe triplicem defectum. Et primo doctrina euāgelica refrigerat et p̄ſuat hoiez ſtimulis et ardore carnis. Nā mouet mltos et p̄mouet i pecca-

7 Baptiſt ſtu- ſagato tē nō ſarib' abſolut' quā ſum- pfecta tē ſe- mītārib' et ſe- ſorib' al pa- 17.7. Meritū in ſermone mor- ſua et ſecula ſanatio et

Babbato ante Reminiscere

His luxurie. alios in auaricia. alios in alijs peccatis. Suntergo iste doctrine dantes refrigeriū p̄ ardore carnis. Secūdo in hoc mundo sunt magi venti et turbulenti et temptatiōes demonum s̄ intra tabernaculū. id ē. orationē et cōtemplationem. Nam oratio et cōtemplatio excludūt tentationes diaboli. Tertio sunt pluuiemagne et diluvia. et iste est mundus qui multas occasiones dat peccādi. Sed ingredere tabernaculum doctrine euāgelice et erit tūc remediū. Et ideo Esaias inquit de euāgelica doctrina. Sup om̄em gloriam p̄tectione et tabernaculū erit in umbraculū diei ab estu. et in securitatem et absconsionē a turbine et a pluuiā. Isa. iiii. Item oratio ut cōtemplatio dat refrigeriū in die cōtra carnis ardorē. Ecce p̄maz vtilitatē. Item dat securitatē cōtra impetum vētorum. et hec est sc̄da virtus vel vtilitas. Itē absconsionē dat pluuiarū. ecce tertia virtus. et sic ratione et autoritate hee doctrine apparēt tabernacula. et idō tres doctrinas p̄dicare intendo. que erunt tria tabernacula. Faciam h̄ic tria tabnacula quod fuit thema nostrū. ergo fīmo cōtemplicabif circa hanc trāfigurationē gloriosam tripliciter seu erit triplex p̄templatio. Prima. quia hec transfiguratio fuit gloriose celebrata. Sc̄da q̄r h̄ transfiguratio fuit placide accepta. Tertia. q̄r h̄ transfiguratio fuit pie abscondita. Ponamus q̄ nos bona gens in his trib⁹ tabernaculis v̄lī uno istorum. Dico primo q̄ fuit celebrata gloriose. quia in euāgeliō dicit. Assumpsit iesus petrū iacobum et iohannē fratrē eius et duxit illos ī mōrem excelsum seorsum. et trāfigurat⁹ est ante eos et resplenduit facies ei⁹ sicut sol. vestimenta autē eius alba facta sunt sicut nix. Et apparuerūt illis moyses et helyas cū eo loquētes. Et hic dñi vōlo primū tabernaculū edificare. Tres ergo elegit iesus ut sequerent eū. eis secretum ostensurū. q̄s duxit ad verticē montis. et dū ipse oraret transfiguratus est. nō tñ q̄ mutasset figurā quā iam habebat. sed quia resplenduit ut sol. non ut solebat sed incomparabiliter plus q̄ sol. sed in euāgeliō dicitur ut sol. ideo q̄ in mōdo nihil lucidius inueni⁹ et nō solū in vultu et manib⁹. s̄ etiam et vestes erant ut nix licet et plus incomparabiliter. Et apparuerunt ibi. duo viri sancti et antiqui. s. Moses et helyas. Intelligatis animā moysi. nam mortuus erat et alia ipsi⁹ erat in inferno sanctorū patrum. tñ helyas nō erat mortuus imo viu⁹. nam adhuc viuit in paradiſo terrestri. Et iste debet p̄dicare tempe antichristi. et cōtra ipsum antīxp̄m qui interficiet eum martyrisando. Et isti tres a postoli q̄ quis nūc viderūt eos. illico cognoverunt eos ppter splendorē et viderūt eos loquentes cū iesu. Et qd loquebant nō dicit p̄ marci⁹ nec p̄ mattheum. sed dicit brūs lucas. q̄ loqban tur ad inuicē de excessu passiōis christi hierusalē flendo in illis dieb⁹ Lu. ix. Nūc bona ḡes videa

mus practicā. Isti sic stantes cū iesu Moyses et helyas adorauerūt iesum scientes iesum eē dēū et hominē. et mirabant̄ q̄ plurimū quare ip̄e permittēt se ita cathe[n]ari. et a iudeis ligari. et hoc tñ p̄ peccatoribus cū solo verbo posset hoc facere multū admirātes de hoc. cum ip̄e gloriā angelis et omnibus alijs det et dicebant. Deus et quātā charitas ē ista. Singillatim totā eius passionem discurrendo et recitando excessu[m] passionis. que passio dicif excessus ppter excessum dolorem et amorē quē in hoc nobis ostēsurus erat. quia sc̄z deus diues ē in misericordia. et ppter nimia charitatem et misericordiā dilexit nos fīm q̄ habet ad Eph. iiij. Deus aut qui diues ē in misericordia ppter nimiam charitatem suaz qua dilexit nos. Ecce ergo q̄o gloriose est celebrata ista transfiguratio. Et ecce primū tabernaculū. hic quiescamus contra impetu[m] et temptationē diaboli. et h̄ ad l̄ram. Intremus tñ secreta. Et quero primo quare christus transfigurari voluit. Secūdo de personis quas appellare voluit. Ad primū respondeo ut ostēderet intrinsecā gloriā et secretaz sicut dictū est p̄ doctores. declarem ergo q̄ quādo christus assumpsit humanitatē quare illā assumpsit videamus. Dico q̄ dupliči de cā. Nam anima illico ut fuit creata in vtero virginis marie imēdiate tantā habuit gloriā q̄ tam h̄ modo in celo et hoc ppter eius diuinitatē. quia erat substantia spūalis. in erat abscondita in corpe. Et id dicim. Vidim gloriā ei⁹ gliaz quasi vñigenit a patre et c. Joh. i. Corpus assumpsit nō glorioz sed passibile et mortale sicut nos. et plus q̄ libet nostrum. et hoc nostra vtilitate. Sed de anima ē aliter. et hoc ppter suā nobilitatē debuit p̄ om̄ia fratribus assimilari. fīm qd legif ad Hebrewos cundo. Unde debuit p̄ om̄ia fratribus assimilari. at misericors fieret. In quo cōrpe anima gloria erat nō tñ videbat a gentibus. Quo crebat q̄ sicut corpus ita anima ēēt passibilis quod christus mōstrarē voluit nō siceē. Ex ista ratione voluit ostēdere suā gloriā que supra corp⁹ extuit et redundauit. Et audias parabolā. si forte est aliquis homo male vestitus et est diuissimus gētes reputabunt illum paupem. et ip̄e cōuocat om̄es amicos et parētes suos. et ostēdit eis diuitias suas et tuncillū sequunt gentes. licet ille male sit vestitus. Diues est sequamur ergo euz. Juxta vulgare. quia denarij faciunt bonū socium. Jo p̄ps voluit transfigurari. Nam tā ip̄e pmiserat dum dixit. Sunt quidam de hic astātibus qui nō gustabūt mortem. donec videāt filium hominis venientē in regno suo. Matth. xviij. Et dicebat de istis quos accepit modo secum. O mortaliter p̄ vobis. Et primo christus habuit gloriā et corpus erat passibile. Sic de animabus sanctis que transeunt de ista vita ad aliam. Maz p̄mo anime sunt in gloria et corpora remanent hic in putredi

Fermo

I

ne. tñ transfigurabit corpus nostrum in die. s. resurrectionis et anima glorificata resumet corpus et redundabit supra corpus et illud dicitur glorificatum corpus clarum et clarus q̄ sol erit in die iudicij. Et ideo dicitur Matth. xiiij. Tunc fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. || Ad secundam questionem quare singulariter accepit tres apostolos. et non plures. nec omnes sanctos nisi istos duos tantum veteris testamenti vocavit. et sic qm̄. Dicunt sancti doctores q̄ in ore duorum vel trium stat omne verbum. si de numero queratur. Sed et si de personis. dico q̄ apostolis. q̄ hi erant christo familiares. quia promissione divina beatus Petrus erat iam papa constitutus ut melius sciret. Secundo vocavit Jacobum maiorem. quia primus erat martyrum suscepitur. vt habetur Act. xiiij. Occidit autem Jacobum fratrem Iohannis gladio et. Tertio vocavit Iohannem. quia fuit a deo virgo electus. et inter certos magis dilectus. ergo meruit a domino magis honorari. De alijs duobus. quia Moyses erat mortuus. iam erat mille anni. dominus an transfigurationem voluit mortuum et viuum vocare ut iudex videre viuorum et mortuorum. non sic de dñis temporalibus. quia illi non iudicabunt mortuos. Ideo dicit. Molite timere eos qui occidunt corpus. anima autem non possunt occidere Matth. x. Ideo Act. x. Quia ipse est q̄ constitutus est a deo iudex viuorum et mortuorum. Sed quare magis Iheylas q̄ Enoch. cum esset sic viuus. questio est insoluta. Et quare Moyses mortuus plus quam alii sancti patres. quia sunt plures mortui. maxime cu Abraam esset captiuus. ideo dicit in sinu abrae Luc. xvij. Ego dico vobis doctrinas varias circa hoc. Et capio vnam ptem seu opinionem dicendo q̄ alii sancti patres nunquam ieunauerunt quadragesimam. nisi isti duo. Habemus de Moys. dicit Exod. xxxijij. Fuit cum dño Moyses. xl. dies. et. noctes. panem non comedit et aquam non bibit. Et Iheylas. iiij. Regi. xix. Comedit et bibit et ambulabat in fortitudine cibi illius. xl. diebus et q̄ braginta noctibus usq; ad mortem dei oreb. qd ergo quadragesimam ieunauerunt. ideo meruerunt interesse transfigurationi. In quo clare p̄t quātū placet deo sacrū hoc ieunū quadragesi me. Ideo debemus ieunare quadragesimam. et in die pasche erimus in transfiguratione. s. cōmunicando. et poterimus dicere cu apostolo. Nos autem omnes reuelata facie gloria dei speculantes in eandem imaginem transformamur a claritate in claritatem tanq; a dñi spiritu. ij. Corinths. iiiij. Nota hic quo Christus Moyses et Iheylas ieunauerunt quadragesimam. Et dic q̄ xps ieunauit orando. Luc. viij. Erat in montem orare et erat prostrans in oratione dei. Moyses ieunauit qdram audiendo. Exod. xxxijij. vbi dicitur q̄ steterat in monte cum dño. Iheylas ieunauit iti-

nerando siue ambulando. iij. Regi. xix. Sic nos ad instar christi debemus vacare orationib;. ad Eph. v. Estote imitatores dei sicut filii carissimi per omnem orationem et obsecrationem orantes. Secundo ad instar Moysi audire missas sermones. et sicerim similes Moysi. Tertio ad instar Iheyle ambulare et ieunare itinerando. quia cu ieunatis orando sicut christus. et auscultando sic Moyses. ieunare debet sicut Iheylas itinerando. hoc est visitando ecclesias. quia in omnibus sunt multe indulgentie. et post tre ad vespas. et in posterum in pasca critis digni habere gloriam paradi. Debetis enim vos foreles his temporibus vestros libellos propone et exceptiones et allegationes facere dicendo orationes. Paternus Ave maria te. et post finem auscultando et orando itineratis. vt dixi vobis ut lucremini aliquid per anima vestra vos diuites. Et recordemini quod dixit christus. Molite murmurare inuicem. Joh. vij. Antiquitatem enim his tempibus non aperiebat neque foro tenebat. tñ nunc est sic et hoc de primo tabernaculo. Secunda pars est in qua hec transfiguratio fuit placita accepta. scilicet ab apostolis Moys et Iheylas. Istud patet. quia dicit sanctus Petrus. Domine bonum est nos habere. faciamus tria tabernacula. Fuit ergo placita accepta. quia cum christus sic staret transfiguratus ipsi sentientes gloriam paradisi. dixit Petrus. bonum est nos habere quia gustauerat tabernacula. qd credendo quod Iohannes staret cum Moys. et Jacobus cum Iheylas. et quod ipse habitaret cum christo. Et circa hoc dicit sanctus Lucas. quia nesciebat quid diceret. Sed venit nubes de se sit clara. tñ ppter impedimentum videbatur esse sicut umbra. Et sic stantibus venit vox de celo dicitur. Hic est filius meus dilectus. Et ceciderunt omnes in facies suas. Et apostolis facientibus venit Jesus et leuauit eos. et ipsi erexit viderunt quod Moyses et Iheylas iam recesserent. Moyses ad locum sanctorum patrum. Iheylas ad paradiuinum terrestre. Et circa hoc potestis cogitare quod anima Moysi venit ad locum suum fuit interrogata. dicendo. unde venis quid vidisti et respodit. vidi mundi redemptorem qui iam habet tot annos. cito veniet ad liberandum nos. o magnum gaudium fuit eis. Idem dicimus de Iheylas quod socius suus Enoch vidit cum et dicit ei. o socie unde venis in quo loco fuisti. Hic mihi aliqua noua vidisti saluatorem. Certe respondens dicit. Ego saluator. nam ego fui portator per sanctum Iacobalem. et plene vidi dñm transfiguratum. et sibi totum recitauit. Considerate dolore alterius. dicendo. O cur ego non tui. o cur ego non fui. Tunc potuisse respondere. quia non ieunasti. Ita de Moysi poterit quislibet cogitare. quod interrogations facte fuerunt. et id est

Sabbato ante Reminiscere

it accepta placite. || Sed quero que fuit ratio q̄ rechristus nō respondit petitioni Petri dicētis. Faciamus hic tria tabernacula, sed sūm glosam. vnde q̄ nō respondit verbo eo q̄ nō fuit rōnalis petino & bene. sed dico iesum secrete respondisse Nam Petrus petebat in illo monte gloriam suā & christus ostēdit q̄ fieri nō poterat quinq̄ ratio nibus. Prima est ppter aduentum nubis. Ecce facto respondit. Secunda ppter vocem patris. Tertia quia ceciderunt. Quarta quia christ⁹ fecit eos surgere. Quinta quia neminē viderunt h̄i si christ⁹. Et ideo voluit christ⁹ primo ostendere Petro quinq̄ ante q̄ deberet venire & habere gloriam. & primo nubes venit. & ista significat penitentiam. & ideo penitentiā agite appropinquabit eñ regnum celorū. Matth. iii. Ideo primo facienda est penitentia. Secundo vox patris intonuit. Hic est filius me⁹ dilectus ipsum audite. & significat obedientiā. Ideo dicit. Si impi⁹ egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis q̄ operatus ē & custodierit omnia p̄cepta mea (Ecce obedientia) vita viuet t̄c. Ezech. xviii. || Tertio requiri timor & humiliatio. quia ceciderunt. Nā sūm Philo sophū Finis omnīū terribiliū est mors. || Quar to christus venire habet & hoc in die iudicij quādo excitabimur a morte diuina virtute. & hoc h̄ innuit. quia christ⁹ fecit eos in sua transfiguratiōne surgere quādo eis dixit. Surgite & nolite timere. quia peccatores timebunt eius aspectum. Sed dicit iustis. Nolite timere surgite. || Qui toleuantes oculos neminē viderunt nisi solū Iesum. vt intelligatur q̄ sola diuina essentia & nulla creatura est obiectum glorie siue vite eterne loquēdo de gloria essentiali siue p̄ncipali. De quo vide beatū Tho. i. pte. q. xii. arti. viii. in solu. ad. iii. Et ad hanc visionē nulla creatura p̄ sua naturalia ptingere potest. vt idē beat⁹ Tho. pulchre pbat eadem questiōe. scz. xii. arti. iii. Et ideo dicitur ad Rhoma. vi. Gratia dei eterna vita in christo iesu. Illud ergo erit tabernaculuz. Iḡ omnia ista habebat facere post. & isto modo respōdit christus facto. Et ideo in ps. Judica me de⁹ dicit. Emitte lucē tuam & veritatē tuaz. ipsa me de duxerunt & adduxerūt in montem sanctū tuū scz in montē thabor. Ecce q̄ scdm. s. quō transfiguratio fuit placite accepta. Sequit̄ tertia pars in qua fuit pie abscondita ista transfiguratio. Nā textus dicit. Descendentibus illis de monte t̄c. Dixit eis iesus. Nemini dixeritis visionē hanc. donec videbitis filium hominis t̄c. Sed quare voluit abscondi dictam trāfigurationē. Respo sio sūm doctores. ratio hui⁹ absconsionis fuit pie tas christi ne apli & discipuli audiētes tantā gloriam de christo si eis fuisset dicta transfiguratio reuelata. postea visa ignominia passionis christi magis fuissent scandalisati & plus peccassent p̄ /

dendo fidem. Ideo ipsi tres apostoli tacuerūt & nemini dixerunt in illis diebus ex his que viderant. Luç. ix. Credo tamē q̄ beatus iohes de līcentia christi dixit virginī Marie gloriosaꝝ xp̄i transfigurationem. Ideo apparet q̄ christus magis voluit nostram salvationē q̄ suā gloriam cū dicat. Ego non quero gloriam meā. est qui querit & iudicet. Job. viii. Et sic pie fuit abscondita ergo nūc habetis tria tabernacula hic q̄ escaſ maxime his temporibus.

Sabbato an Reminiscere. Sermo. ii.

Transfiguratus

est ante eos. Matth. xvii. Sermo noster erit de sancta & glorioſa trāfiguratione iesu christi. quia hoc re quirit euangeliū & continent magnas speculatio nes & doctrinas notabilis. Sed p̄mo salutē t̄c Transfigurat⁹ est ante eos. In isto sermōe cogitati tenere modum impatorū t̄c. Nota historiā euangeliū l̄raliter dicit Mat. supra. q̄ vna die christus dimissis alijs discipulis & apostolis recepit Petru t̄c. Picunt gloſe q̄ mons ille vocatur thabor. qui dicit sanctus ex multis & magnis miraculis a deo factis. & transfiguratus est ante eos. scz Petru & Jacobū & Johannē. & resplenduit facies eius sicut sol. nō dicit q̄tum sol. quia sine compatione facies christi plus resplenduit. sed quia in hoc mundo nihil est clarior sole. Jo euangelista compauit eam luci solis. Idem ō vestimentis eius sicut nix. imo sine compatione pl̄ q̄tum nix. sed nihil in mundo albius nūc. Et venit anima moyſi. qui fuerat mortu⁹ p̄ mille. & cccc. annos. Item helias venit qui fuerat ante p̄ mil le annos translatus in paradisum terrestrem an aduentū christi. ad ostendendum vt dicunt gloſe. q̄ christus est domin⁹ viuorū ppter. Heliam qui nunq̄ mortuus est. nec morietur donec veniat antichristus. & mortuorum ppter. Moyſen q̄ mortuus est ante vt dictum est. Petrus autē q̄ ibi erat videns illam claritatem & gloriam gauſus est inestimabiliter. & tunc dixit christo. O domine nō recedamus de loco isto. sed faciamus h̄. t̄c. Nam petiuit p̄ se & non pro Jacobo & Johāne. quia faciebat compotum & Johannes qui fuit speculatiuus valde esset in tabernaculo moyſi. qui etiam fuit valde speculatiuus. & Jacobus qui faciebat penitentiam esset in tabernaculo he lie. qui magnā faciebat penitentiam. & ipse faciebat compotum suum & esset in tabernaculo chri ſti. & sic bonus homo diligebat meliorē parte esse cum christo t̄c. Et post nubes obumbravit eos. & ceciderunt p̄ timore in facies suas & ve nit vox de nube scz patris dices. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi bñ cōplacui audite ipm. id ē. eius doctrinam indubitanter & sine dubio recipi atis. quia non potest fallere neq̄ falli. Logital

quādo **H**elias reuersus fuit ad paradisum terre
strem. quales questiones fuerunt inter ipsum et
Enoch socium suum. **Q**uesiuit em̄ **E**noch. **O** so-
cie beneuenerit. mirabar em̄ ubi eratis. **R**espō-
dit **H**elias. **O** bona noua. **E**t que? **E**go venio d̄
saluatorē et filio dei. qui recepit carnem humānā
ut saluet homines. et habet tot annos et cito re-
cipiet passionem. **O** miser dicebat **E**noch q̄ non
fui dignus videre eum. nec esse vobiscū t̄c. **I**dē
de anima. **O** hoysl quādo exiuit lymbū. dixerūt
alijs sancti patres. o vbi est **O** hoyses. quia ibi om-
nes cognoscebant se. et quādo redijt dixerunt. o
dñe bñueneritis vbi fuistis **R**espōdit **O** hoyses
Gaudete. ego porto vobis meliora noua q̄ vñ/
q̄ audiuistis. **O** illum q̄ē sperabam vidi. o do-
mine dicatis pro certo. **E**go vidi saluatorē et lo-
cutus sum secuꝝ et breuiter veniet ad redimendū
nos. **E**t est iam trigintatriū annorū vel citra. et p̄
dicabat eis quicquid audierat et viderat a chri-
sto. **S**ed quare isti duo fuerunt in transfigurati-
one plusq̄ alij sanctorū declarabit postea. dīc et
go thema. **T**ransfiguratus est ante eos. dicit **L**u-
cas q̄ apostoli nemini quicq̄ dixerunt. et quādo
venerunt alij apostoli ad **P**etrū Jacobū et **J**o-
hannē. **O** bñueneritis dicatis nobis t̄c. nō dire-
runt secretū est. **O** hodo veniunt questiones pri-
mo de themate. **T**ransfigurat̄ est ante eos. **Q**ue-
ritur vnde venit tantus splēdor xp̄i in facie et tā-
ta albedo in vestimentis. **R**esponsio q̄ doctrina
est theologie. q̄ christ̄ in instanti sue cōceptiōis
habuit tantā gloriam et sapientiā in anima quātā
habet modo in celo. sed corpus in sua sensualita-
te fuit passibile et mortale. **R**atio hui⁹ fuit. quia
christi anima habet maiore cōformitatē cuꝝ filio
dei q̄ corpus. quia est substātia spūalis. sicut di-
uinitas. et decebat vt esset glorioſa ppter digni-
tatem diuine psone cui immediate vniebat psonaliter. **I**deo **J**oh. i. dicit in psone istorū trium
apostolorum. vidimus nos. s. **P**etrus Jacob⁹ et
Johānes gloriā eius. q̄tum ad animā. et corpus
remansit passibile p nostra necessitate. s. redem-
ptione. **N**ōne sic oportuit christū pati. s. p nob. t̄c.
Cum igit̄ queritur vnde venit illa claritas.
Respondet q̄ claritas anime redundauit in cor-
pus. nō habitualiter sed actualiter ipsum illuminans.
De hoc vide btm̄ **Tho.** iii. di. xvij. q. ii. ar.
ii. **T**ē tertia pte. q. xlvi. ar. ii. **A**t candela accesa i-
tra lucernā illuminat eā. sic claritas aie exīs iteri⁹
illuminabat corp⁹ exteri⁹. iō resplēduit facies ei⁹ sic
sol et vestimenta eius sic nix. et transfiguratus est
ante eos. **D**e ista transfiguratiōe christi subtilissi-
me determinat beat⁹ **Tho.** iii. scrip. dist. xvij. q.
ii. r. iii. pte. q. xlvi. in pluribus articulis. **S**ecū-
da questio quādo voluit transfigurari quare re-
cessit ab alijs apostolis. et venit in altum monteꝝ
et desertum et inhabitabilem. et non in plano. et co-
ram alijs apostolis et discipulis. **R**esponsio. bone

gentes sciatis q̄ p nobis fecit et nostro exemplo
Ande et tempus quadragesimale est mons altus
et desertus. et tempus carnale est locus bassus et
delitiosus. **A**utoritas **B**att̄. vii. **L**ata porta et
spatiosa via est que ducit ad pditionem et multi
sunt qui intrant p eam. **S**ed modo boni christi
ani ascendunt montem penitentie dimittēdo de-
litias pompam supbiam peccata negotia solatia
et. **J**uxta illud **E**sa. ii. **V**enite ascendamus ad
montē dñi. scz monteꝝ penitētie. hoc est domini.
actiue. quia ipse ordinavit. et passiue. quia ipse su-
stinxit. in monte quadragesimale christ⁹ transfi-
guratur. de figura iusticie rigorose in figuram mi-
sericordie copiose ppter nostrā penitentiā. **C**on-
de ppheta dicit ps. c. **T**u exurgens misereberis
syon. quia venit tempus miserendi eius. scz qua-
dragesime. **M**ota tu exurgens. s. in nobis in tem-
pore misereberis syon. s. anime. quia venit tem-
pus miserendi. s. quadragesimale **E**t concordās
apostolus dicit. **M**ortamur vos ne in vacuū gra-
tiam dei recipiatis. ait em̄ tempore accepto. scz q̄
dragesimali exaudiui te. et in die salutis adiuiui.
t̄c. ii. **C**orinth. vi. **T**ertia questio quare xp̄us
quādo voluit transfigurari nō assumpsit nisi tres
secum. scz **P**etrū Johannē et Jacobū. **R**espon-
sio. q̄ singulariter recepit istos tres ad denotan-
dum q̄ tres conditiones psonarū sunt digne p̄
ceteris ad cognoscendū secreta dei. **P**rimo p̄lati
et episcopi p̄ **P**etrum designati quem iaz christ⁹
elegerat in platum. dicit beatus **T**homas in q̄t-
libetis. q̄ pre ceteris episcopos debet scire sacrā
scripturam. **D**icit etiā beatus **T**homas in quotli-
betis quotlibeto primo. q. vii. ar. vii. q̄ episcopi
et doctores theologie sunt sicut pncipales artifi-
ces in edificio spirituali. qui aut̄ vacant saluti ali-
cui⁹ in particuli sunt ut manuales. sic igit̄ pre
ceteris episcopos debet scire sacram scripturam
sed simplicibus sacerdotibus sufficit intelligere
grammaticā. alias nō debent pmoueri ad sacer-
dotium nec ad ordines. **T**urati vero animarum
tenentur plus et vltra scire. s. formam sacra-
mentorum. s. que est forma absolutionis baptismi et
similia. alias in piculo anime sue recipiūt curam.
Debent etiē ip̄i scire ea que faciunt difficulta-
tem in sacra scripture. de hoc **A**utoritas. s. **P**et.
iii. **D**ominū iesum sanctificate in cordibus vestrī
parati semp ad satisfactionem om̄ipotēti vos ra-
tionem de ea que est in vobis fide et spe. **S**ecun-
do **J**ohānes erat virgo purus corpore et mente.
Ideo christus virginem matrem virgini cōmen-
dauit. quia christus dixerat. **B**att̄. v. **B**eatī
mundo corde quoniā ipsi deum videbunt. **E**t si-
gnificat q̄ mūdi et puro corde videbunt deum.
Tertio Jacobus fuit assumptus. quia primus
qui debuit per martyrium paradiseum intrare.
de apostolis extitit. **I**deo christus voluit eum
consolari ostendens libi aliquo modo gloriam.
P 2

Sabbato ante Reminiscere

Juxta illud. beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam quoniam ipsorum est regnum dei. Matth. v. Ad ostendendum quod illi qui sustinet passiones et tribulationes pro salute animarum et proximi videbunt gloriam dei. vel dicit quod christus assumit ad gloriam suam primum innocentibus figuratos per Iohannem ps. Innocentes et recti corde adheserunt mihi. Secundum obedientes. quod assumpsit Petrum. qui obediens intelligit. Matth. xix. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Tertio penitentes. quia assumpsit Jacobum qui supplantatio intelligit. quia penitens supplantat diabolum per contritionem. mundum per confessionem. corpum per satisfactionem et christus assumit ad gloriam. Agite penitentiam quoniam appropinquabit regnum celorum. Matth. iii. Quarta questio quare de sanctis veteris testamenti solum fuerunt ibi duos Ihesus et Moyses. et quare plus illi quam alii. Dic quoniam anima Moysi venit de lymbo qui est in medio terre. et Helias de paradiso terrestri portatus fuit per angelum. Pro quo nota secundum beatum Thom. iii. pte. q. xlvi. ar. iii. ad secundum et tertium scripsit. xvij. q. ii. arti. s. ad quantum. quod Moyses tunc ibi non sumpsit proprium corpus sed aliud sicut angelum. Helias autem habuit proprium corpus et venit illuc de paradiso terrestri. Non autem de celo emperio. hec ille. Sed quare plus anima Moysi quam Ade vel Noe. et quare plus Helias quam Enoch. Rursum quod causa fuit. quia de aliis omnibus sanctis qui fuerunt ante adventum christi nullus ieunauit quadragesimam nisi isti duo. de Moysse dicit textus Exo. xxvij. Ingressusque Moyses medium nebula ascendit in montem et fuit ibi quadraginta diebus et quadraginta noctibus. Itz Exod. xxvij. Fuit cum domino Moyses quadraginta dies et quadraginta noctes panem non comedit et aquam non bibit. De Helia dicit textus. iii. Regum. xix. Surgens comedit et bibit et ambulauit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus et quadraginta noctibus usque ad montem dei oreb. Ista est ratio moralis. id est si vultis esse in societate christi in transfiguratione in monte glorie quadragesimam ieunetis. Quis vestrum poterit dicere quod de toto tempore vite sue ieunauit unam quadragesimam integrum et perfecte. credo quod pauci sunt. quod libet excusat se a ieunio aliquo modo. aliqui dicunt habeo cordis dolorem ex ieunio. aliqui ego non possum dormire stomachus nocet mihi. Ideo ut boni milites in bello armatis vos ieunare sine timore declareret per casus. si sit hic aliquis homo qui commiserit unum magnum crimen contra regem propter quod rex dat sententiam vel quod inducat propter illud crimen loricam ferream ignitam vel camisiam delicatam. nonne esset bene factus si induceret loricam ferream ignitam. Sic omnes nos bone gentes criminosi sumus ex peccatis nostris et sententiati. Ideo oportet recipe iuxta

sententiam dei loricam ignitam vel vestiri habemus camisia penitentie. ieunando vel abstinentendo vel vestiri in alio modo in inferno loricam ignitam. s. penam inferni ubi est ieunatum. ita strictum quod nec guttam aque potest habere. Ex quo noluerunt hic ieunare ieunabunt in inferno. ut patet de diuite epulone. Luc. xvij. quod modo. Ps. cc. anni sunt et ultra quod ipse petuit unam guttam aque quotidie ieunando et non potest obtinere. dicit textus. cum eet in tormentis eleuauit oculos tecum. Nota quod anima separata habet oculos. ut re frigeret linguam meam. Nota etiam quod habet linguan. sed est sententia data a rege christo. Luc. xiiij. nisi penitentia habueritis omnes simul pibitis. Jam videamus quoniam isti tres. s. Christus et Helias et Moyses ieunauerunt quadragesimam. christus ieunauit orando. Luc. vij. Erat pernoctans in oratione dei. Moyses ieunauit deum audiendo Helias ambulando. His tribus mōis debemus ieunare. Pro audiendo missas. Mōes. diuina officia Secundo orando. s. mane et vespe. Nota modum orandi etiam. oratio humiliantis se penetrat nobis. Eccl. xxxv. Tertio debemus ieunare ambulando. s. ecclesiis visitando. hospitalia. indulgentias et cetera. his modis eritis istis tribus similes. et de vobis verificabis illud David. Ibūt de virtute in virtutem et videbitis deorum in syon. Ps. lxxij. Quinta questio quia dicit euāgium quod apparuerunt illi Moyses et Helias loquentes cum eo. De quo loquebantur cum christo. quid dicebant et quid loquebantur. Matthaeus non dicit. sed Lucas declarat quid dicebant. Luc. ix. Ecce duo viri loquebantur cum eo. Erat autem Moyses et Helias visi in maiestate dicebat excessum eius quem completurus erat in hierusalem. Lucas declarat plamentum dices. loquebant enim de passione quam debebat sustinere christus pro nobis in hierusalem. Nota excessum sue passionis. magnus excessus perdere totum sanguinem pro nobis conclusio est theologorum quod minima gutta sanguinis christierat sufficiens ex valore diuinitatis. ex infinita charitate christi ad redimentū mille mundos. De hoc videbitis Tho. iii. pte. q. vii arti. v. tertium ar. vij. ad sextum et tertio scripsit. vi. ar. iii. ad quartum et sextum. qui dicit quod una minima passio christi sufficeret pro omni peccato et ipse effudit totum sanguinem et multoties effudit. Propter in circuncisione. Secundo in oratione Luc. xxij. Factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrentis in terram. Tertio in flagellatione. Quartu in cruce. Qualis excessus effudere totum sanguinem per patitorem hominem. Jam videamus practicam illius perlamenti prout rationabiliter potestis cogitare fuisse factum Moysi et Helie in monte. Primo Moyses incepit. Domine salvator mundi ergo deliberastis ut sitis capiendus ligatus male tractandus pro homine ut nos credentes

Bermo

et obedientes liberemur a potestate diaboli. **O**dne qualis excessus esset q̄ rex vellet acceptare morem p famulo p latrone qui fecit crimē et cōmisit. **A**b alia pte h̄elias clamādo dixit. Et vultis flagellari et verberari p homine vos q̄ crea/ stis illum et vultis tantū humiliari. **O**dne qua/ lis excessus charitatis erat iste. **E**t iterū Moy/ ses. **O**dne qualis erit excessus iste. quia iam de libertatis coronari corona de spinis. **E**t h̄elyas **O**dne vultis despici et vitupari. **E**nde Moy/ ses. **O**dne vultis suspendi in ligno. **O** qual ex/ cessus. **E**nde h̄elias. **O**dne vult mori p pec/ catores vivant vita eterna. Ecce quo dicebat ex/ cessum passionis christi et charitatis in misericor/ dia. **E**h̄oc apostol. Deus qui diues in miseri/ cordia ppter numia charitatē suam. s. excessiuam charitatem qua dilexit nos et cū essemus mortui peccatis conuiuiscavit nos in christo. **E**pheb. ii
Illoraliter habem⁹ hic exemplū si christ⁹ tan/ tum fecit p nobis . et nos debemus facere aliqd p ipso. saltem redimere peccata nostra p penitē/ tiam. **U**nde apostolus ad heb. xij. Recogitate eum qui tq̄lem sustinuit a peccatoribus aduersuz semetipsum cōtradictionē vt nō fatigemini ani/ mis vestris deficienteſ. nōdum em⁹ vsq; ad san/ guinem restitistiſ aduersus peccatum expugna/ tes. **M**ulti sunt qui nō timet leonē vel vſuz ag/ gredi. vel ire ad guerram et exponere ſe morti. et tñ timent vñā quadraginta ieunare que nō eſt piculū mortis ſed ſal' corporis et aie. **S**exta que/ ſtio .quod fuit motiuū Petri dicentis. **O**dne facia/ mus hic tria tabernacula. **R**esponsio q̄ Petrus ſciebat ppheta David de h̄mōi transfigurati/ one dixisse. Emitte lucem tuā id eſt christū qui ē lux. **J**oh. viii. Ego sum lux mundi. et veritatē tu/ am. s. christum qui eſt veritas. **J**oh. xiiij. Ego ſu/ z via veritas et vita. ipsa me deduxerunt. dicit p/ pheta. et adduxerunt in monte sanctū tuum. ſcilz thabor. **D**icit Petrus. Ego habeo lucem et ve/ ritatem meū. s. christū et duxit me in monte ſan/ ctum ſuum. s. thabor. opto etiā tertiu. s. et intro/ duce me in tabernacula tua. et ideo ut ppheta co/ pleretur petiuit fieri tria tabernacula nesciēs qđ diceret. **N**ota dicit Lucas q̄ illa tria tabernacu/ la ſunt in celo. s. tres hierarchie angelorum et in q̄ libet hierarchia ſunt tres ordines angeloru. In prima hierarchia ſunt angeli archangeli tē. di/ canf hic. Et de iſtis loquebat David et Petrus cogitauit q̄ in monte thabor eſſent fienda. Ideo dicit Lucas nesciens quid diceret. Et in pmo ta/ bernaculo. i. in prima gierarchia ibunt penitētes qui habet cōtritionē de peccatis ſuis. qui habet ppositum emendandi vitā ſuam. et nō redire ad peccata ſua et cōfiteri. et ſic iſti erunt in ſocie tate h̄elie. Ideo christus Matth. iiiij. Penitentiam agite qm appropinq̄bit regnū celorū. In ſecundo tabernaculo. s. ſecunda hierarchia ibunt p ſiden-

res. s. boni dñi tempales. quādo bono titulo ha/ bent titulum domini et ſeruāt iusticiā tē. Itē p/ lati qui bono iure nō ſymoniace intrauerunt non p lras dñorū nec manu armata qui plus curant de ſalute animarū q̄ de redditib⁹. ibunt cū moy/ ſe qui ſuit p̄latuſ populo dei. Ideo dicit ynum h̄elic et ynum Moysi. Ideo ſcriptura loquens de iſtis dominis dicit. Si delectamini in ſedibus et ſceptris. **O** regeſ populi diligite ſapien/ tie omes qui p̄ficiſ populi. Sapien. vij. Nō di/ ligite ſapien/ tie ad bñ gubernandū pſonā ve/ ſtrā et populu vobis cōmiſſum. In tertio taber/ naculo ſiue in tertia hierarchia ibunt pſone excel/ lenteſ in vita apostolica. Em apostolū. habenteſ alimenta et tegumenta qb̄ tegamur hiſ contenti/ ſum⁹ tē. **D**e iſtis dicit christus. Ego diſpono vo/ bis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnū ut eda/ tis et bibatiſ ſup mensam meā in regno meo Lu. xxij. Et iſti erunt cum christo in tertio tabernacu/ lo. Ideo dicit faciamus hic tria tabernacula tē. id eſt edificemus meritorie in pſenti vita tria ta/ bernacula et ſupius habebim⁹ poffiſſione in glo/ ria tē. **S**eptima queſtio quare christ⁹ p̄cepit illis apostolis ne alicui dicerent. s. tantā gloriam cū tñ fuſſet magna conſolatio et gaudium alijs ſi ſciuiffent. **R**esponsio q̄ fecit ad vtilitateſ alio/ rum apostoloz. ſciens christus q̄ omes debebāt p̄dere fidem. ideo magis peccafferint ſi ſciuiffent il/ lam gloriam. In quo videt plus dilexiſſe bonuſ apostoloz q̄ ſuam gloriam. Joh. viii. Ego glo/ riam meā nō querō. vbi illoraliter oſtēdit nob̄ne in bonis opibus queramus gloriam. ſed inter/ rogate cor yestrū qđ nō mentiaſ vobis: quare vultis hoc facere. ſi p vana gloriam. **O**nō faciam quia christus noluit gloriam tempalem. quanto magis nos nō debemus velle. **U**nde apostolus ii. Corin. viii. prouidentes bona nō tantum co/ ram deo ſed etiam coram hominib⁹. ſi vult fa/ cere bonum opus ppter hoc ut deus det vobis remiſſionem peccatorum et finaliter gloriam. **O**tunc non queritis vanam gloriam. ſed gloriam dei tē.

Dñica reminiſcere. Sermo

Elce mulier cha/ nanea. Matth. xv. Et recitatue in euangelio hodierno. Intentio ē vniū ſaliſ ecclie fideles homies ad oratio/ nem puocare. **S**icut in dñica p̄mē lapsa puo/ cauit ad ieuniū. Quia ieuniū et oratio ſunt duo oga neceſſaria ad verā penitentiā. Et eſt iſta ra/ tio. Nam omes formati ſumus de duabus con/ trariis ſubstantiis. ex pte. s. carnis ex ſubstantia carnali. Et iſta inclinat nos ſemp ad malum et ad terrena. et ex anima que appetit ſpiritualia et cele/ ſtia niſi a carne impeditaſ. et ſic ſibi contrariatur.